

FOAIE

пептръ

МШТЕ, ШМЪ ШІ ЛІТЕРАТУРЪ.

№. 40.

Luni 5. Oktomvie,

1842.

Чеа дѣнтѣе вѣбліотекъ де обще
шѣ чел дѣнтѣе вѣбліотекарѣ.

(Капет.)

Дѣпѣрагѣл Клавдіе зидѣ лѣнтъ вежіл
мѣзеѣ алгѣл поѣ, каре пѣрта пѣтеле лѣ
шѣ дѣн порѣнка лѣ трѣвѣѣ дѣ тот анѣл
дѣ анѣмѣтъ зѣѣѣ доаѣ онѣрѣ де дѣнсѣл
компѣсѣ: „Бѣтѣліа гѣрхепѣ шѣ пѣпѣчеаскѣ“,
de доѣ дѣ амѣпѣдоаѣ мѣзеѣрѣле лѣкѣвѣторѣ
дѣвѣцаѣ алтернатѣм а сѣ четѣ.

Дѣтѣмѣиторѣл ачѣстѣ дѣнтѣе вѣбліо-
тѣчѣ сѣ дѣпѣрочѣ а аѣла не зп бѣрват,
каре ера вреднѣк де а фѣ президентѣл зпѣ
асѣменеа інѣтѣтѣ. — Ачѣст кѣрват ера
Demetrie Фалереѣ, акѣрѣзіа дѣвѣцѣтѣрѣ
шѣ неовосѣтъ рѣвпѣ чѣлеа маѣ алесе а
тѣтѣрор пороарѣлор thesaure дѣхвнѣчеѣцѣ
пѣтѣ але кѣщѣга. Кѣ адеѣвѣр фѣрѣ дѣп-
сѣл вѣбліотека чѣа дѣнтѣѣ пѣ ар фѣ пост
алта декѣт зп каос літерарѣѣ. Сѣ зѣче,
ватѣрѣкѣ ачѣасѣтѣ депрѣндѣре маѣ тоате пѣ-
терѣле лѣѣ ле поѣтеа, кѣтѣкѣ тотѣшѣѣ фѣар-
те мѣлт, шѣ маѣ дѣ тоате пласеле щѣп-
цеѣѣ ар фѣ скрѣс. Сѣ зѣче, кѣтѣкѣ мѣшѣкѣ-
тѣра зпѣѣ вѣпѣрѣ ѣар фѣ стѣнс вѣада. Фост-
аѣ врео вѣпѣрѣ омѣнеаскѣ? Доарѣ кѣар
зп рѣченѣзѣнт вепѣнос?

Мѣчѣрлосѣл пѣтѣлѣнт а Егѣпетѣлѣѣ дѣпѣ

дѣзпѣдѣрѣле чѣлеа де пѣсте анѣ а Нілѣлѣѣ
продѣчѣа мѣлте дѣпѣкте вепѣноасѣ; се фѣе
фост дѣнтѣре ачѣлеа шѣ рѣченѣзѣнтѣ, пѣ е
dovedit.

Пѣтомѣеѣ пѣптрѣ дѣпѣнтѣареа ачѣстѣѣ
вѣбліотѣчѣ пѣсте тот сѣ вѣд а фѣ фост де
чѣа маѣ тѣре рѣвпѣ дѣпѣсѣфлѣдѣцѣѣ. Дѣлѣ
дѣнтѣре дѣпѣшѣ ла атѣтѣ а тѣерс кѣ рѣвпѣа
са, дѣкѣт Атѣпѣпѣлор дѣ вреѣтеа зпѣѣ
фѣоатѣцѣѣ, вѣкѣтеле, пѣптрѣ каре сѣаѣ рѣгат,
пѣ леаѣ адмѣнѣстрат маѣ пѣнтѣе, пѣпѣ чѣ
дѣпѣшѣѣ пѣ ѣаѣ дат орѣцѣпѣалеле мѣпѣскрѣсе
а оперелор лѣѣ Aeschylos, Sophocles шѣ
Euripides. Дѣпѣ ачѣеа леаѣ трѣмѣсѣ копѣѣ
де не еале, шѣ леаѣ дѣрѣзѣт лор дѣдѣрѣпѣт
ачѣлеа 15 тѣланѣтѣрѣѣ, каре елѣ спре алор
кѣзѣшѣрѣе леаѣ депѣсѣ цѣос.

Адоаѣ вѣбліотѣкѣ а дѣтѣмѣѣатѣо Атѣгалѣ,
рѣга Перѣгатѣлѣѣ, каре дѣкѣ фѣрѣ сеатѣ
ера зѣлос дѣпѣнтѣѣторѣѣ а тѣѣестрѣѣлор шѣ
а щѣпѣцѣелор. Ачѣеастѣ кѣпрѣндеа 200,000
волѣте.

Вѣстѣтеле ачѣстѣеа дѣпѣтѣтѣтѣрѣѣ аѣларѣ
мѣлѣцѣѣ лѣѣдѣтѣрѣѣ, дѣпѣсѣ нѣчѣ зпѣѣ імітѣторѣ.
Маѣ дѣнтѣѣѣ Пѣсістрат, дѣпѣнтѣорѣѣл Атѣпѣѣ,
шѣ фѣчѣорѣѣ Хѣпѣрѣх, дѣнтѣрепѣнѣсерѣ а рѣдѣ-
ка о вѣбліотѣкѣ спре дѣнтѣреѣвѣпѣндѣре де ов-
ще, кѣ каре прѣлеѣцѣѣ дѣпѣшѣѣ чѣлеа пѣпѣ
атѣпѣчѣ рѣспѣндѣте фѣрѣгмѣнтѣе, каре фор-

меазъ Iliada ші Odisea, прін дѣвѣцаді филологї ле адѣнарѣ, ші рѣвна адѣнѣторїлор прін премїсрї о іпнїтена. —

Романї кѣ прїлеціѣл петѣсрателор сале кѣпрїндерї предѣїа коадѣнареа ко-тоарѣлор дѣховнїчещї дѣтокѣа, ба дѣкѣ маї вѣртос, дѣкѣт орї че фелїѣ де жѣф скѣмп. Дѣпѣ кѣпрїндереа Картацінеї сепатѣл роман тоате дѣ ачееашї четате а-флате тѣпѣскрїсе ле дѣрѣї фамїліеї лѣї Регѣлѣ. Еміліе Паѣл, каре 556 d. z. ч. Ромеї аѣ вѣтѣт пе Персеѣс дїн Macedonia кѣ стрѣлзчїтѣ дѣвїнѣере, адѣсѣ ла Рома фоарте тѣлте, дѣ Греція адѣнате тѣпѣскрїсе, каре ел, парте фечїорїлор сѣї, парте попорѣлї роман леаѣ дѣрѣїт.

Корнелїе Сїлла кѣт де варвар сїа шї арѣтат ла копрїндереа Атенеї, дѣтре че-леа тѣлте жѣфѣрї, оторѣрї шї апрїндерї, арѣтѣ тотѣшї, кѣткѣ продѣктеле дѣх-лѣї ле предѣїенѣ, фїндкѣ о адѣнаре де тѣпѣскрїсе, дѣ тѣмплѣл лѣї Аполон а-флатѣ а трїмісїо ла Рома. Чѣа дїнтѣїе вївлїотекѣ дѣ Рома дѣтрѣн тѣмплѣ пе тѣптеле Апенїн а ашезато Асїніе Полїо, каре а трѣїт дѣ тѣмплѣ ачелѣї де не-врѣтѣ трїсѣвїрат.

Романї, шї дѣ алте лѣкрѣрї прїетенї де помпѣ шї де лѣке, сїаѣ обїчїнїт шї вївлїотечїле фоарте скѣмп але гѣтї; па-вїменте де маршѣрѣ, пѣредї кѣ ос де еле-фант кѣптѣшїдї, сїкрїї шї пѣлпїте де че-дрѣ шї аванос дѣфрѣтседа палателе че-леа кѣ галерїї дѣтокѣїте; портїче де ко-лоане, шї амбїтѣрї де помї дѣмпредїѣра едіфічіѣл.

Ачел пентрѣ прїсосїтоареле сале авѣ-дїї, шї петѣрѣдїнїтеле кїелтѣелї вестїтѣл Лічініе Лѣкѣл, кѣптѣмпѣреан лѣї Чїчеро,

дѣпѣче сѣ дѣнтоарѣсѣ дѣла вѣтаїа пѣртатѣ дѣмпотрїва лѣї Мітрїдатес шї Тїгранес, дѣ-тродѣсѣ лѣкѣл асіатїк ла Рома; дѣр, фї-ндкѣ кѣ петречереа са дѣ Греція авѣ прї-леціѣ а кѣноаще пе тѣлдї дїн чеї маї ве-стїдї фїлософї а тѣмплѣлї де атѣнчї, то-тѣшї, ватѣркѣ авѣа неспѣсѣ плекаре спре десѣтѣреле сїндїреції, дѣтрѣ атѣта сѣ дѣкїна дїїндѣлор, дѣкѣт адѣпѣ пе лѣпгѣ сїне пе дѣвѣцадії патрїеї сале; шї адѣ-кѣнд Гречї ла Рома, ашезѣ о вївлїотекѣ вїне дѣпѣстратѣ, дѣ каре фїе чїне авѣа дѣ-траре лїберѣ. Дѣсѣшї Чїчеро де тѣлте орї сѣ афла аколо. Тїранїон, пе кареле Лѣкѣл дѣ вѣтаїа дѣмпотрїва лѣї Мітрїда-тес пѣртатѣ шї л фѣкѣ ров, ера пѣзїторїѣл ачестеї вївлїотечї, шї аша ера ел чел дѣ-тѣлїѣ вївлїотекарїѣ роман.

Іѣліе Чесар воїеа а дѣнавѣдїї ачѣастѣ вївлїотекѣ кѣ тѣлте колекції де кѣрцї гречѣдїї шї романе; шї дѣпѣ ачѣеа дѣ чел маї стрѣпс дѣделес а о префаче об-щѣаскѣ; дѣведатѣл Варо ера сѣ фїе пре-зїдент. Трїстаї мѣрте нїмїчї дѣмплїнїреа ачестѣї план повїл.

Авгѣст Октавіан ашезѣ доаѣ вївлїо-течї, зна гречѣаскѣ, алта лѣтїнеаскѣ, дѣ тѣмплѣл лѣї Аполон, пе тѣптеле Пала-тїн, шї їарѣ ла театрѣл лѣї Марчел, кѣ-рѣї аї дѣдѣ пѣтеле сѣрореї сале Октавіа дѣкѣ шїн паладїѣл лѣї Тїберїе, каре вѣ-кѣрос сѣ дѣчѣрка кѣ поезїї гречѣдїї, сѣ афла о вївлїотекѣ богатѣ. Домїціан, маї тѣлте вївлїотечї, каре прїн фок сїаѣ пѣ-гѣвїт, рѣндѣї а сѣ дѣної, шї кѣрцїле пре-тѣтїнденеа а сѣ черка; че е маї тѣлт трїмісѣл дѣвѣцадії ла Александрїа, ка де аколо сѣ копїеѣе шї сѣ дѣтреѣеаскѣ кѣрцї. Траїан дѣтемеїѣ вївлїотека Дѣлпїанѣ. Бі-

вліотечіле привате, каре авеа зніі romanі, кѣм пентрѣ ексептлѣ Чічеро, Аттікѣ, Плініе, Херенніе, Север ш. а. Съ дитречеа кѣ челе де овце дикѣт е пентрѣ вогъцие, помнѣ ші фрѣмсеѣтѣ. Ле дитподовае кѣ статѣ ші ікоане, маї алес кѣ а дивѣцацілор ші а диделепцілор. — Дитсѣші дит виліле челор маї де фрѣнте матроане съ афла пѣкѣціі лор поеді гречеді ші ромѣнеціі. Кѣ за кѣвѣнт дитрѣ атѣта а копленіт лѣкѣвоаса адѣпаре а кѣрцілор, дикѣт Сенека нѣ съ нѣтѣ коптені а нѣ дитвиповѣціі фоарте не дрепт дешеарта іѣвире де вѣвліотечі а Romanілор. (Bezi Car. 9 de Tranquillitate animae).

Нѣ воїз съ дикѣїз пѣрдітїкатї дїсертаціе, фрѣ а нѣ помені чева ші деспре диттемеїторїі ші прїетенї вѣвліотечелор а тѣмпѣлѣ маї дїпкоаче.

Дит Флоренціа не времеа Mediceїлор Ніколо Ніколїні фечїорѣл знѣї пегѣцїторїз диттемеїз е вѣвліотекѣ овцеасѣтѣ, каре дѣпѣт моартеї съ дитѣстрѣ прїїн Коста деї Medici. Рома чеа дитпѣлїз вѣвліотекѣ ші о тѣлѣцѣмеце патрїархѣлѣ Ніколае V.; Venetia кардіналѣлѣ Vicarion (Bessarion).

Чеа дитпѣлїз вѣвліотекѣ дит Франца нѣ авеа дит апѣл 1564 маї тѣлте кѣрціі дѣкѣт 20. Рїга Франціеї Карол V. чел кѣ котѣтмеле диделепт о дитвогъціі кѣ 900 вѣкѣціі, ші сала де кѣрціі орѣндѣї а о лѣтїна воантеа, ка прїетенї кѣлѣтрїі дѣховнїчедї, каре асемонеа вѣртѣціі, дит сїне дитсѣші дитї афлѣ претїз, дит стѣдїле сале нїчї одатѣ съ нѣ фїе диттеррѣнциі.

Вестїта фамїліе а Fuggeriлор (Фѣдїцїрїлор) авеа о вѣвліотекѣ, каре дит тѣмпѣлѣ ачела дитрѣ атѣта фѣ амїратѣ, кѣт Wolfe (Волѣе) о нѣтї черїз лїтерарїз

ка ші кѣт ар фї фост, кѣ атѣтеа кѣрціі дитѣстратѣ, кѣте стѣле лѣческ не фїртѣмѣнт. Фѣрѣ ачѣаста о нѣтмеа дикѣт ші грѣдїнѣ лїтерарѣ, дит каре ера кѣлеасе челеа маї преѣвїте флорї ші фрѣнтѣрї. —

1516 ферїчїтѣл Трїтенеї, авателе дит Шпанхїїт авеа о коллекціе де 2000 тѣпѣскрїсѣ.

Хїїнсіе вѣвліотека дит Leiden, дит каре ел петречеа зїле дитредї, о нѣтмеїце сѣпѣл вѣчїнїчїеї, внде аре де а петрече дитрѣ дѣхѣрї чередї.

Маї тѣлте нѣ дитпїр, чї сѣдѣршеск кѣ зїса: Сѣргїїнда дѣпѣт кѣлѣтѣрѣ дѣховнїкѣ дѣкѣт орї че депрїндере пофтеце песте тоате о вѣнѣ орѣндѣїре, акѣратѣ дитпѣрѣдїре ші дитрѣвѣїндаре а тѣмпѣлѣї; еа не диттѣлѣдеце зїлеле, ші прїїн дѣпса фїекаре зї де азї е дитвѣцѣчелѣл челеї де ерї.

J. Mány.

А 3-а ЦИРФАЧЕРЕ *)

деспре Шїнкаї ші Самѣїл Клаїн.

Дит товѣрошїа зѣор овсѣрѣрї. Маї вѣртос кѣтрѣ чѣї че нѣ дїн, нїчї четеск Gazette, дитрѣнтатѣ.

Газетеле сѣнт органеле пѣвлїкѣлѣї, капалѣрїле прїїн каре пації кѣ пації съ диделег, цїїїцелѣ съ лѣдеск. Отѣл чел че нѣ чїтеце повеле, ачела нѣ цїїе че съ диттѣмпѣлѣ дит лѣте, ачела нѣ поате дитпреѣпѣ кѣ алдїї пѣшї кѣтрѣ тѣлѣтѣїтоареа де-

*) 1-а Вестїре е сѣлментѣл ла Фоїа пентрѣ мїнте пѣл. Nr. 14 а. 1842; а 2-а, е о калѣлѣаре апрїїетїоаре дит Фоїа пентрѣ мїнте сѣв Nrїї 32 ші 33 дитпѣртѣнїтѣ; а 3-а, есте цїрѣфачереа ачѣаста.

*)

платитате, кѣтръ перфечіѣне; ачела дѣтрѣ тоате де пре лѣнгъ сіне рѣтѣне дѣдѣ рѣнтѣ, рѣтѣне стрѣпѣ, кѣ зп кѣвѣнтѣ рѣтѣне изолат де театрѣл лѣтїї; кѣчї калеа прїп каре лѣкрѣріле фолосїтоаре ар ажѣнѣе ла ел, шї о кѣртѣ, орекіле, прїп каре тѣлте ар стрѣвате ла кѣпѣнїнѣтї, ле нїне дѣфѣндате, окїї шї дѣкїде, шї сѣ пѣне дѣтрѣ о старе, че сѣ нѣмеце: „По- зїтѣра іперѣїеї, а аморѣїреї;“ зпѣл ка а- чела пѣне дѣтре сіне, шї дѣтре лѣте о ставїлѣ пѣферїчїтѣ. — Маїка фїре, гѣтемпї- теле (продѣкѣтеле) сале кѣ тоате челе тре- вѣнїчоасе ла паѣдере дѣкѣ аша ле дѣзѣ- стреазѣ, кѣт деакѣ сѣ полееск прїп ар- те, дїп треаптѣ дѣ треаптѣ нѣт ажѣнѣе ла чеа маї дѣпалтѣ деплїнїре, іарѣ де сѣ ласѣ пѣрѣсїте, рѣтѣнї проасте, пѣкѣлїте, пѣчѣплїте, нѣтѣжїтоаче; аша шї ошѣл деакѣ нѣ сѣ полееце прїп шїнѣе, поате рѣ- тѣнеа пѣнѣ маї пре зрїтѣ шї сѣлватека; нѣтаї прїп кѣлтѣрѣ сѣ повїлітеазѣ оме- нїреа. Кѣлтѣра аре маї пѣлте ратѣрї; о- тѣл сѣ кѣлтївѣеце прїп шїколї, прїп соѣїе- тѣдї вѣне, прїп четѣнїї де тот фелїл де кѣрѣдї фолосїтоаре, де жѣрналѣ, де Фої періодїче, прїп дѣвѣдѣреа а маї пѣлтор лїмѣ тревѣнїчоасе; деакѣ нѣтаї о пласѣ дїп ачестеа дї лїпсеце, нѣ сѣ поате зїче от кѣлтѣ де плїп, ачела сѣ нѣмеце іdїот, шї крѣдѣреа і е олодїтѣ, сѣпївїтѣ. Дїп ачестеа вреѣ сѣ дѣдѣк: кѣ ошѣлї, шїкоа- лѣ, сеаѣ зпѣалтѣ де кѣпѣтепїе, жѣтрѣ, шї сїпре кѣлтївїре, дѣтрѣ алтеле сѣлїт шї Газетеле, іар маї вѣжртос але паѣїеї сале; кѣ дїп челе стрѣпѣ, нѣ поате дѣвѣдѣ лѣ- крѣріле челе че се дїп маї апроапе де прозапїеїї, аѣ де ле шї дѣвадѣ, ле дѣ- вадѣ дѣтрѣнї мѣд чїжнїтѣ, вастардѣ, шї

кѣ болоаре фалче. Аша сѣ зїче: кѣ фїе чїне траѣе фок кѣтрѣ оала са*). Дїп че

*) Аша шї новалїстїї зпор паѣїї, фаптеле оа- менїлор де треазѣ де алте пѣамѣрї, ле дѣ- сѣнїескѣ оаменїлор сѣї. Аша алѣжѣтїорїї кѣрѣлор стрѣїне фѣкѣрѣ пре пѣмѣрїторїл Ромѣнїѣ Іѣан Хѣвїадї Корвїн Бїгѣр, Неамѣѣ, Полонїѣ; аша пре вѣстїгѣл О***; аша пре тѣлте фапїлї ромѣнїеїї стрѣлѣчїте дїп Ар- фѣал ле нѣн дѣ катастроѣл аитор дїнте.

Кѣтѣ лѣтїнѣ сѣ рѣварсѣ пре Ромѣнїї дѣспре аїчї прїп Gazeta de Transilvania, шї товароша Фоїе пѣнѣрѣ мїнте, ка сѣ лѣсѣнї артїкѣлїї де маї паште, маї проасїлѣ тѣр- тѣріе е дѣ Фоїа Nr. 34 дїп а. 1842 артїкѣ- лѣ ачестеа: „Че сѣ фїе кѣ Ромѣнїї?“ каре токѣта атѣнїчї дѣнї венї дѣ пѣнѣ, кѣнд ерат сѣ овсїїлѣзѣ ачестеа шїрфачере. Аша дѣр нѣ лѣм четїт дѣкѣ деплїн, кѣ сѣ контїнѣзѣ шї дѣ алїї нѣмерї, че дѣкѣ нѣаѣ скѣнѣтѣ де сѣв теаск. — Мїлостїве Доамне, кѣте дѣ- дївїдѣсѣрї вор фї дѣ паѣїе шї асѣлїї, каре пѣнѣ ачї нїмїнїцїї дѣспре тот лѣкрѣл ачела, дѣспре тоатѣ сѣспїка Ромѣнїлор, фрадїлор пострї дїп Transilvania, дѣспре гоанеле, шї валѣріале лор. Кѣте сѣпете фрѣмоасе трек дѣ зїдар пре лѣнгѣ зрѣкіле зпора, фѣрѣ де а лѣа парте дїп еле, нѣ кѣтѣ пѣпѣсарѣ пѣ- трек знїї скѣтїпеле чїрте але вїеїїї ачестїа, фѣрѣ де а шї че сѣ дѣтѣжнїлѣ дѣ лѣте кїар шї кѣ фрадїлор пѣнѣ че трѣеск. Кѣнїї вор фї де ачелїа, каре де вор фї кѣндѣва дѣтре- вадїї дѣ чеа лѣте: кѣм пѣтрекѣрѣ часѣріле дѣре аїчї? Вор нѣтеа зїче: „Дѣтрѣнї комнѣ адѣкѣ, каре аѣ дїнѣт о грѣмаѣ де апї. Адѣвѣр зїк воаѣ: кѣ шї ачелї Фоїе ар фї пѣреднїкѣ сѣ стеа ла фїеце каре Ромѣнїї дѣ кѣасѣ дѣ контрафѣ сѣв глажѣ, шї кѣ нѣ сѣ поате дїп дѣствїл пѣрѣдї каналѣл ачела, прїп каре аша пѣндѣроасѣ дѣ прївїнѣа наѣїоналї- тѣїеї овсѣрѣвѣнїї кѣрѣ дѣ vederea поастрѣ. Ачї іарѣ зїк кѣт де кѣтплїт грѣшеце ачела, каре поате (нѣврог вїне сѣ фїз прїчѣпѣтѣ ачї Domnїлор мѣї: зїк „каре пѣате“ фѣрѣ де

ле трекъте даръ съ веде че епoхъ де а-
плаззри съ дешкисъ поаъ, челор че шъ-
dem dinkoache de Карпади ла а. 1838 дп
12. Martie кз прилежъл енпиріи пзигърелъи
dintăiș din Gazeta de Transilvania? Кът
къдигаръм поі атзпчи? Кътъ чінсте пі-
съ ескъ prin ачееа. — Акъта ші prin а-
часта, нація поастръ съ поате трѣфі, къ
съ афлъ дптр'о старе маі дпълтзцъ, де-
вълт токма челе маі де пре зрпъ по-
поаре; акъта ші Românilor і съ дешкиде
кале спре гъстѣ ла маі дпалте. Din а-
честеа съ веде кът ар тревзі съ не пе-
воім дпн тоате пърділе, ка съ фачет съ
дпфлорваскъ пзрзреа ші съ се дп пзтер-
пичаскъ зіселе Фоі. Фрацілор! тоді де
тоате латзрїле съ амергъм спре ажзторїа
лор, съ не авопъм ла еле, ші съ ле ші
четім кз сете. Чеі маі съръкзці съ се
дпсодеаскъ кз алці; дпвъдзторїи съ дп-
тродзкъ обїчаїа але дїнеа дпн ванїи са-
тълзі пе сама вївлїотечїи шкоалеї, аша ші
чч. преодї дпн венїтъл вїсърїчїи, пе сама
вївлїотечїи вїсерїчещї; провокезесе шї зпї
авзці фъръ де прзпчї, сѣш ші лърїндїи з-
пор школарї. Іатъ къ есте мод де асе
дптълці авонаціи, пзтаї съ фїе вое.

Къткъ рѣъ фаче, ші пѣкътзепе дп-
протїва вълтзрїеї сале ачела, каре неате,

(къдереа дпн лъвптръ а късеї сале), ші дпн
прїчина скътпнеї аъ а пейтересълзі кътръ
паціе, аъ а пейсърїи де нїмік, желеде ачеї
къдїва крїдарї, ші пре сїне ші вьедїи шї лї-
псеце де аша пектарїз дпн черїз, мапъ съ-
флетеаскъ, амброзіе зеїаскъ. Мъ рог До-
мнал меъ, ка чева маї тзрзіъ съ пот пе-
трече ачел интересантѣ артікъл ал Домнїей
Тале кз вълтева дпсъмгърї де але теле, ка-
ре сокот къ доар пз вор фї де прїеос. А.Г.

ші тотзці желеде къдїва крїдарї а да
пентръ повеле, хрѣпа съфлетеаскъ, тъ дп-
вїнсѣъ маї де апроапе ші кз окаяіа ве-
стїрїи prin съплементѣ деспре тїпгърїеа
Шинкаї-Клаїнапъ, къчї чеї че дїп повеле,
лзвръ ачеста дндатъ дп 6. Априліе ла а.
1842 кжнд съ вестї маї 1, дп цїзъръ, ші
съ ші съскрїсъръ, іаръ мълці дпнтре а-
чеїа, карї пз пот, аъ пз вреъ съ чїтеаскъ
повеле, д' авїа кз 3 лъпї маї тзрзіъ, адекъ
дзпъ че леам трїміс дрепт акасъ авзпціе-
рїле се деццентаръ, зпїи дпкъ пїчї астззі,
пѣкаркъ съ дїп літерациї ромънеціи, нїмік
цїзї деспре тот лзвръл постръ, кз зрмаре
деспре тревїле, че се дптъмпль ші prin
ачаста зна дп сфера літераль. Дар маї
вжртос тъ дпвїнсѣъ зімеле трекъте а
вакадіей ачестеа дптр'о кълзторїе дп треа-
ва тїпгърїи ачестїа дп време де 3 съ-
птъмжпї фъкзтъ. Ка даръ ші пре тїне
съ тъ зпшар де пзстрареа, къ п'ам дп-
тревзїндат тоате, ші пре зпїи націоналістї
съ і маътзїз де о пейдїпцъ аша де гроа-
съ, т'ам хотзржт prin ачаста Фоаїе*)
ашї а 3-а оаръ а фаче кпоскзт тзтзрор
ашї де астздатъ, маї вжртос челор че пз
дїп повеле (къ чеїалалці дпн артікълл а-
чела, че съ афлъ ла Фоїе пентръ мїпте
пчл. ла Nrii 32 ші 33 дпн а. 1842: „О
валкзмаре апропрїетоаре ла дптревареа:
Шинкаї ші С. Клаїн пчл.“ ачестеа че
деачї дп жос зрмеазъ, дпн дестъл леаъ
пзтзт прїчене) къткъ:

Шинкаї ші С. Клаїн,

Історїчїи чеї маї де фзпте дпн тїпгзрїле
поастре, ші кз маї маре критїкъ лзкрадї
съ вор пзне съв тїпарїз ла I-а Іангарїе ла
а. 1845.

*) Тїпгрїтъ ші деосеї.

Че съ кърпінде дн еї, веї Нрїї. 12, 42, 47 дела Фѳіа пентрѣ минте а. 1841, съплементѣл дела Нр. 14 дн а. 1842, шї маї вѣрѣос въ фак атенді DDлор, съ вїне воїдї а четї шї вн рѣснѣсѣ че саѣ фѣкѣт дн зрѣареа зпор вѣрѣе, шї саѣ тїпѣрїт ла Нрїї 32 шї 33 дн а. 1842.

Шїнкаї ва кърпінде дн сїне 3 томѣрї, С. Клаїн 4 томѣрї, шї ачесте 7 волѣміне съ вор рѣдіка кам дн 258 де коале, тїпѣрїте дн 8. маре, кѣ літере дірїліче чїчеро.

Дн тот анѣл съ вор да афарѣ 40 де коале дн 4 грѣмезі, саѣ сарчїнї, кѣте 10 коале днтр'о грѣмаѣ, де 4 орї. Коала съ ва вїнде кѣ 3 кр., сарчїна дарѣ кѣ 30 де кр., с'аѣ кѣ 1 1/2 сѣанѣѣ к. т.

Нѣтеле челор че се вор съвскрїа, шї се вор арѣта ка кѣмпѣрѣторї дн вїїторїѣ, дн презѣв кѣ тїгѣлі лор, спре вечїніка а-дѣчере амїяте, ка патронї кѣрѣїлор ачестора, съ вор тїпѣрї дн карте.

Акѣта кѣнд кѣтаре нї съ аратѣ ка фїїторїѣ кѣмпѣрѣторїѣ, нѣ тревѣе съ плѣтеаскѣ нїмаїк, чї кѣнд і съ ва имѣнѣа сарчїна 1-а, ва депѣне 30 кр. пентрѣ ачаста сарчїнѣ, шї 30 де кр. двайяте пентрѣ а 2-а сарчїнѣ, саѣ днтр'о сѣмѣ 1 ф., сеаѣ 3 сѣанѣї к. т.; кѣнд ва прїмі а 2-а сарчїнѣ, ва плѣтї іарѣ 30 кр., каре съ вор сокотї днпайяте пентрѣ а 3-а сарчїнѣ, шї аша маї де парте; кѣнд ва прїмі чеа дн зрѣтѣ сарчїнѣ дн Шїнкаї, чеї 30 де кр. чеї ва плѣтї кѣ ачел прїлежѣ, се вор шї пентрѣ 1-а сарчїнѣ дн С. Клаїн, шї аша маї де парте, шї кѣнд ва прїмі чеа дн зрѣтѣ сарчїнѣ дн Шїнкаї, нїмаїк ва плѣтї.

Дн челе 258 де коале се вор рѣдіка 25 де грѣмезі днтрѣдї саѣ сарчїнї кѣте дн 10 коале, шї чеа дн зрѣтѣ саѣ а 26-а

дн 8 коале. Ачестеа се вор да афарѣ кам дн 6 1/2 анї. Аша шї ла ч. пажїе пемѣаскѣ прїн D. Otto Vigand аѣ ешїтѣ вн лексїкон конверсаціоналнїкѣ дн 8 томѣрї дн 24 де сарчїнї кѣ предѣ де 16 ф. С. М. саѣ 40 ф. W. W., іарѣ легатѣ фрѣмос дн тѣмї де пїеле днзѣрїте аѣ констат 60 ф. W. W. Сарчїна 1-а аѣ ешїт ла а. 1852, чеа дн зрѣтѣ ла а. 1858.

Предѣл амѣндѣорѣ оперелор ва фї кѣте коале, атѣда грѣнїдї, саѣ 258 де грѣнїдї, адекѣ кам 12 ф. 54 кр. С. М., сеаѣ 58 1/2 де сѣанѣї, шї 4 кр., с'аѣ 1/3 де сѣанѣї; дн каре дн тот анѣл се ва плѣтї пѣмаї кѣте 2 ф. С. М. саѣ 6 сѣанѣї, маї пѣлтѣ нїмаїк; шї аша шї предѣл де маї сѣс дн 6 1/2 анї ва тревѣї съ се депѣнѣ.

Шї прїн калеа ачаста вом фї дн старе а не кѣшїга де амѣрѣнтѣ вн браѣѣ де кѣрѣдї фѣрѣ ане сїлі пѣтерїле.

Хѣрѣга ва фї ка дн edїgia а 2-а маїорїанѣ, дар поате днѣк шї маї фанїѣ, де вор фї маї пѣлїдї съвскрїбенѣдї.

Кѣрѣїле сѣнт алѣтѣвїте дн лїмба ротѣнеаскѣ, арѣделеаскѣ кѣратѣ, шї прїчепѣтѣ де тодї. Провокателе се вор тїпѣрї дн 2 лїмбї: дн чеа орїдїнѣ шї ротѣнеаскѣ.

Дн каре тїпографїе съ ва тїпѣрї, днѣк нѣ съ шїе.

Дн съплементѣ ам фостѣ проїектат: ка націоналїстї, каре пот, се вїневоїаскѣ а днтрѣдѣче овїчеїѣл де а се прѣвѣтѣра вї-вїлїотечїле вїсерїчїлор, парохїїлор шї а нїкоалелор. Акѣта кѣ вѣкѣрїе дескопер: кѣтѣкѣ сѣатѣл ачеста днчепѣ а съ прїмі, вѣчї пѣнѣ ачї пѣмаї дн класа ачаста 35 де вїсерїчї, шї парохїї се съвскрїсерѣ. Де ва терѣе ачаста аша шї маї де парте, атѣнчї вом авеа нїде стѣлнї статѣрнїчї кѣлтѣрїѣ

ромънеци дн вѣторѣхъ тѣлѣхъ фолоситори, пентрѣхъ къ зиселе вѣблиотечѣ фѣнд пентрѣитоаре, ши неконтенит, ши фѣрѣ de днтіндеа пѣтерилор пѣтѣндѣсѣ дѣне de пренѣмѣраре, еле ка съскрѣсе пѣ се вор днтѣдѣна.

Коллектацѣи пентрѣхъ вѣстѣнеалѣ дѣн 11 ексемпларе дн кѣпѣ de дар вор примѣ 1 ексемпларѣхъ гратѣс.

Деакѣхъ кѣтаре ва воѣ амѣ днтрева дѣспре чева лѣкрѣхъ дн треава ачаста, съ вѣневоѣаскѣхъ амѣ франкѣза епѣстола, еѣ вѣкрѣсѣ ѣ воѣхъ дѣслѣжѣи.

Афарѣхъ de чеѣ дн съплементѣхъ атѣншѣи, ѣртѣторѣи днкъ тѣтѣладѣ DD. кѣпоскѣдѣи рѣвнѣиторѣи наѣионалистѣи, карѣи ши пѣлѣхъ ачѣи пентрѣхъ тѣпѣрѣреа ачаста се ѣнтереса, ши чеѣ маѣ тѣлѣдѣи дѣнтре дѣншѣи къ мѣне дрѣнт дн коррешпѣндѣнцѣхъ а се лѣса вѣне аѣ воѣт, ка прѣмѣторѣи кѣлтѣрѣи ѣменѣцѣи сѣнт пофѣтѣдѣи сѣре примѣреа сарчѣнеѣ de коллектацѣи de съскрѣвенцѣи, прѣкѣм:

а) Дн Вѣена Авѣстриѣи: 1. тѣтѣлатѣхъ ва-ронѣл Крѣсте. — 2. Шесан Иоан, кандидатѣхъ de медиѣнѣхъ.

в) Дн Унгѣрѣи: 3. Moise Ноакѣла de V. Hunyad, парѣхъ г. к. ал Хѣморѣделор de сѣс ши de мѣжлоѣхъ, ши асесорѣл комѣтатѣлѣи Сатмар; рѣвнѣиторѣхъ наѣионалистѣхъ, ка каре Дѣмнезеѣхъ съ дѣе кѣт маѣ тѣлѣдѣи дн наѣие. — 4. Прѣтопѣн Иоан Дѣнка дн Мадарас. — 5. Стефан Савѣ, прѣтопѣн дѣн Alsó Szorog. — 6. Иоан Вѣнуѣи, прѣтопѣн дѣн Доб. — 7. Стефан Патакѣи, прѣтопѣн дн Erdó Szád. — 8. Иоан Пап, фѣшкал дн Сатмар. — 9. Иосѣф Манѣѣл, пѣгѣдѣиторѣхъ дн Лѣгош. — 10. Иоан Драгѣл, пѣгѣдѣиторѣхъ дн Тѣтел. — 11. Георѣие Нѣколескѣл дн С. Мѣклошѣл маре. — 12. Мелетѣе Драгѣчѣи, парѣхъ Банат-Комлошѣлѣи ши жѣрат адво-

катѣхъ; лѣтераторѣхъ ромънѣскѣхъ. — 13. Иоан Рошѣ, капѣлан дн Пѣща. — 14. Самѣл Вѣлкапѣхъ, парѣхъ г. к. дн Izvini. — 15. Гаврѣил Јанковѣчѣи, парѣхъ дн Караншевѣш, пѣнезнѣк, ши асесор конѣистѣорѣал. — 16. Мѣхаѣл Фрѣшкап, парѣхъ ши ал прѣтопѣресвѣтерѣлѣи вѣкарѣхъ. — 17. Константѣн Попескѣл, фѣшкал камерал дн Оравѣда, (съ съскрѣие сѣпѣр ла 20 de ексемпларе дѣн Шѣнкаѣ ши 20 дѣн С. Клаѣн). — 18. Zinovie Поп, парѣхъ ши катѣхѣтѣхъ дн Паѣлш. — 19. Петрѣхъ Мѣстеѣдѣи дн Фѣцѣтѣхъ. — 20. Иоан Мѣпѣтиан, парѣхъ г. к. дн Какад. — 21. Dimitrie Дрѣола, трактѣал дѣректор школастѣк дн Беѣншѣи. — 22. Георѣие Маркош, в. А. дѣакоп, асесор, ѣнсѣктор школастѣческѣхъ ши парѣхъ дн Кѣрѣѣи. — 23. Иоан Андерко, в. А. дѣакоп асесор конѣистѣорѣал, ѣнсѣктор школастѣческѣхъ ши парѣхъ дн Felső Falu. (Негрѣстѣи). — 24. Партѣне Грѣбескѣхъ, парѣхъ дн Шѣнтѣщѣи дн Бѣнат. — 25. Даниѣл Стаѣчѣи, парѣхъ дн Беѣчѣкерекѣл маре. — 26. Лѣвас Кенѣгѣлац дѣштрѣктѣал дѣректор школастѣческѣхъ дн Kikinda маре, ши ла m. m. комѣтатѣрѣи асесор. — 27. Урозе Воѣчѣи, адѣмѣнѣстраторѣл дѣрегѣторѣиѣи дѣректорѣщѣи а школаелор дѣн дѣштрѣктѣал Караншевѣшѣлѣи дѣн провинѣие. — 28. Николае I. Васѣлѣевѣчѣи — ши 29. N. Грозавѣ, амѣндѣоѣ пѣгѣдѣиторѣи дн Орѣшова. — 30. Прѣтѣсѣнгѣелѣ дѣн дѣедеза Тѣмѣшѣорѣи N. Кенѣгѣлац. — 31. Стефан Мѣхаѣловѣчѣи, адвокѣт ши конѣистѣорѣал потарѣхъ дн Тѣмѣшоара. — 32. Лазар Раѣак, прѣтопѣрезвѣтерѣл Караншевѣшѣлѣи. — 33. Трѣфон Стрѣтковѣчѣи, жѣрат ал четѣдѣцѣи Тѣмѣшѣорѣи експѣдѣитор. — 34. Гастѣвѣчѣи Софронѣе дн Тѣкванѣи.

д) Дн Трансѣлванѣа: 35. Николае Попѣвѣчѣи, прѣтопѣн ши парѣхъ пѣзнѣит дѣла О-рѣдѣие. — 36. Арсѣние Адѣмовѣчѣи, прѣто-

презвѣтеръ Халтаціелъ, ші асесоръ комитателъ Zarandълѣ.

д) Ап Галиція: 37. Георгіе Шесан, парох ші катехет ла школа фетелор греко-везните дин Чернѣдѣ.

е) Ап Ромѣнія: 38. Съ патронімеа преачинстителъ Константинъ Бълъчанъ, министръ кълтелъ, ші ал инстрекціей пълчиче ап тотъ Принципатъ. — 39. Ф. Аарон, меделничер, професор де исторіе цепен. а лѣтні ап колеціа С. Сава дин Бъкзрещѣ, ші секретарѣ ал комісіей аптокміте пентрѣ лѣтнарѣа ші регларѣа документелор тѣлпѣстрещѣ дин ачестѣ принципатѣ ап Бъкзрещѣ. — 40. Питарѣ Христакѣ Ioanide дин Бъкзрещѣ (съ съскрѣе сѣгър ла 20 де екземпларѣ). — 41. Инженеръ Александръ Поповичѣ ап Чернедѣ ші Северинѣ.

ф) Ап Молдавія: 42. Къминарѣ Iord. Мълінескъ, ап Вълени. — 43. Іоргъ Костаки де Стоешескъ. — 44. Ігнатіе Кантимир, доктор де медіцинѣ ап Галадѣ.

Domnile sale даръ, фіндкъ челе маї фръшоасе семпе аптрѣ ажѣторѣл тивърирѣи кърцилор ачестора вѣдѣръ, ші пълъ челе лор ап ачеле кърци пентрѣтоарѣ едре вѣчѣнѣа адъчере аминте де постеритате, адекъ де врѣшѣи пострѣ се вор четѣ, съ вѣневојаскъ приа Фобіа ачаста пѣвлѣкъ ап фаца неателъ аптрѣг дин партеа меа а примѣ ачастъ рекъноадѣере. Аша ші 45 докт. П. М. Кетпанъ, професоръ филозофѣи, дректелъ патрѣл ші а шѣинделор политиче ап академіа Міхълѣанъ ап Іашѣ, съ вѣневојаскъ а примѣ дела міне пѣвлѣкъ тѣлцъшѣре. Апферълѣтатѣл ачестѣ вѣрват

пѣлѣтаї къ саѣ съскрѣе ла 20 де екземпларѣ Шинкаіане, ші 20 Клаініане, чи дѣкъ дин стърѣнда Domnile sale ла лѣврерѣл дин Іашѣ Dimitrie Nika де одатъ ла 105 де екземпларѣ съ фѣкъ съскрѣере. — Мѣлтѣ не фѣгѣдѣре пѣртѣнѣре ші Мѣрїле sale епископѣи дин Ынгѣрие: 46. Іосіф Раіачичѣ дин епархїа Вършецълѣ ші 47. Пантелемон Жѣковичѣ дин епархїа Тимішорїи.

Таре пѣдѣждѣит, къ ші чеѣмалѣдѣ патрѣ епископѣи тѣрїдѣ дин Ынгѣрие ші Ардеал ромѣнедѣ, дѣпѣче де ажѣнс деспре кѣрѣценѣа скопѣлѣи пострѣ вор фѣ апформадѣ, дин зѣверсала ачаста а цѣптеї ромѣнедѣ дорѣнѣцъ: „de a vedea пре историчѣи съї дадѣ ла лѣтѣнѣ,“ вор лѣва парте.

Датъ-саѣ ап Арад, 30. Август 1842.

Приа міне
Александръ Гавра.

О карте аптѣтѣлатъ:

Zaradi, возрожденіе, повон болгарскои словесности, Ілі Назкі, Сочиненіе Ілі Кнѣжѣа рѣскаго, исторіо писателъ, Венелїна, Москва, 1838. Превелъ гѣвернскїи секретаръ, М. Кѣфаловъ тетевенецъ, съ прѣтѣрѣнїе неколко Песней, і исторїи зарадѣ. Полъ славѣен. Ілі Ромѣне, (Молдо-власѣи) интаквѣхъ, достопатѣтствѣ, имѣдрѣхъ Ізрїченїи. Бъкзрещѣ. Напечатана, Ф. Іосіфа Копайнїга сосъ Бъкѣвѣи П. К. Пенкѣвїча 1842. се аѣлъ де вѣлнзарѣ ла тоате лѣврѣрїле ла Бъкзрещѣ. Ын лѣкръ, че ва съ деа поате врео десватере, къчѣ аре ші деспре Ромѣнѣчева.